

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงพรรณนา มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิวัฒนาการของระบำนานฎยประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ แนวคิดและองค์ประกอบด้านวิธีแสดง การแต่งกาย วงดนตรี เพลงประกอบ ตลอดจนอุปกรณ์ประกอบการแสดง รวมทั้งแนวทางการพัฒนาระบำนานฎยประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ วิธีดำเนินการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้ คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. เอกสาร ตำรา วารสาร บทความทางวิชาการ หนังสือที่เขียนโดยผู้เชี่ยวชาญการแสดง ศิลปินพื้นบ้าน วิทยานิพนธ์ ผลงานการประดิษฐ์ทำร้ายของสถาบันราชภัฏภาคใต้ 5 แห่ง จำนวน 40 รายการ

กลุ่มตัวอย่าง

ดำเนินการสุ่มตัวอย่างดังนี้ คือ

1. อาจารย์สถาบันราชภัฏภาคใต้ หัวหน้าภาควิชาหรือประธานโปรแกรมวิชา สังกัดภาควิชา นาฏศิลป์หรือโปรแกรมนาฏศิลป์และการละคร ซึ่งมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 15 ปี จำนวน 5 คน
2. อาจารย์ผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ในสถาบันอุดมศึกษา มัธยมศึกษาและ ประถมศึกษา ซึ่งมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 15 คน โดยคัดเลือก 5 จังหวัดภาคใต้ ที่ตั้งสถาบันราชภัฏ
3. ศิลปินการแสดงพื้นบ้านภาคใต้ มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน โดย คัดเลือกจากศิลปินด้านดนตรีและด้านการแสดงในจังหวัดภาคใต้
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านจัดการแสดง มีธุรกิจรับจัดการแสดง ให้เช่าชุดการแสดง สอนการ แสดงเป็นชุด ๆ มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน โดยการคัดเลือกจากจังหวัดที่เป็น แหล่งท่องเที่ยว คือจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดสงขลา

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสำรวจเอกสาร
2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ งานวิจัย หนังสือที่เขียนโดยผู้เชี่ยวชาญ
2. สร้างแบบสำรวจเอกสาร ซึ่งมีลักษณะดังนี้

แบบสำรวจเอกสาร มีลักษณะเป็นข้อคำถาม เพื่อสำรวจผลงานระบำนานาฏยประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ของนักศึกษาและอาจารย์ โดยผู้ตอบข้อคำถามมีตำแหน่งบริหารเป็นหัวหน้าภาควิชาหรือประธานโปรแกรมวิชา เป็นข้อมูลนำมาประกอบการวิจัย ข้อมูลทั้งหมดมี 5 ตอน แต่ละตอนประกอบด้วย

2.1 ชื่อ – สกุล

2.2 สถาบัน

2.3 โปรแกรมวิชา

2.4 ตำแหน่งบริหาร

2.5 ชื่อผลงาน

2.5.1 ประเภทของการแสดง

2.5.2 รูปแบบการคิดค้น

2.5.3 ลักษณะเอกสาร

3. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งมีลักษณะดังนี้

แบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นข้อคำถาม ซึ่งเรียบเรียงขึ้นโดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทยในสถาบันราชภัฏภาคใต้ ศิลปินพื้นบ้านภาคใต้ ผู้เชี่ยวชาญด้านจัดการแสดงและอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทยในระดับอุดมศึกษา มัธยมศึกษาและประถมศึกษา ข้อมูลทั้งหมดมี 4 ตอน แต่ละตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระบำนานาฏยประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลระบำนานาฏยประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้

3.1 วิวัฒนาการของระบำนานาฏยประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้

3.2 แนวคิดและองค์ประกอบของระบำนานาฏยประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้

3.3 แนวทางการพัฒนาระบำนานาฏยประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้

การตรวจสอบเครื่องมือ

การตรวจสอบเครื่องมือ ได้ดำเนินการดังนี้

1. นำเครื่องมือแบบสำรวจเอกสารและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

1.1 อาจารย์ผู้สอนด้านนาฏศิลป์ในสถาบันราชภัฏ ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือ อาจารย์ 2 ระดับ 7 และมีประสบการณ์ในการสอนนาฏศิลป์ไทยไม่ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 2 คน

1.2 อาจารย์ผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ และมีประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 1 คน

1.3 อาจารย์ผู้สอนด้านภาษาไทยในสถาบันราชภัฏ ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย ไม่ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 1 คน

1.4 เป็นอาจารย์ผู้สอนด้านวิจัยในสถาบันราชภัฏ ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ และมีประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 1 คน

2. ปรับปรุงแก้ไขแบบสำรวจเอกสารและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสำรวจเอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้อาจารย์ในสถาบันราชภัฏภาคใต้ 5 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช สถาบันราชภัฏภูเก็ต สถาบันราชภัฏสงขลา สถาบันราชภัฏยะลาและสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานีตอบแบบสำรวจเอกสาร โดยได้กำหนดขอบเขตของระบำนานาฏยประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ที่ประดิษฐ์ขึ้น โดยคณาจารย์หรือนักศึกษา ระบ้ำดังกล่าวได้ประดิษฐ์ขึ้นประกอบการเรียนการสอน ซึ่งผ่านการนำเสนอคณะกรรมการภาควิชาหรือโปรแกรมวิชา และได้บันทึกไว้เป็นเอกสารศิลปนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ หรือผลงานของคณาจารย์ที่ประดิษฐ์ขึ้นแสดงในโอกาสสำคัญ ๆ ผลงานทั้ง 2 ลักษณะ ได้นำออกแสดงต่อสาธารณชนและเป็นที่ยอมรับในภาคใต้ ที่ประดิษฐ์ขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 – 2542

2. รวบรวมเอกสารศิลปนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือผลงานระบำนานาฏยประดิษฐ์ รวมทั้งเทปเพลง วัสดุทัศน ตามขอบเขตที่ใช้ จำนวน 40 ชุด

3. นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 สํารวจรายชื่อบุคคลที่ต้องการสัมภาษณ์

3.2 เตรียมอุปกรณ์ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ เทปบันทึกเสียง ม้วนเทป กล้องถ่ายรูป และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3 คำเนิการสัมภาษณ์โดยนำข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระบำนานาญประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ และข้อมูลตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูล ระบำนานาญประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ 3.1 วิวัฒนาการของระบำนานาญประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ 3.2 แนวคิดและองค์ประกอบของระบำนานาญประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ 3.3 แนวทางการพัฒนาระบำนานาญประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นหัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์หรือประธานโปรแกรมวิชานาฏศิลป์และการละคร จากสถาบันราชภัฏภาคใต้ 5 แห่ง จำนวน 5 คน และนำข้อคำถามตอนที่ 1, 2 และตอนที่ 3 ข้อ 3.3 แนวทางการพัฒนาระบำนานาญประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ในสถาบันอุดมศึกษา มัธยมศึกษาและประถมศึกษา จำนวน 15 คน ศิลปินพื้นบ้านภาคใต้ จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการแสดง จำนวน 5 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้านวิวัฒนาการของระบำนานาญประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ แนวคิดและองค์ประกอบของระบำนานาญประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ รวมทั้งแนวทางการพัฒนาระบำนานาญประดิษฐ์พื้นบ้านภาคใต้ โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ

การเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลในส่วนต่าง ๆ มาตรวจสอบเพื่อวิเคราะห์ สรุปผล และเสนอผลวิจัย เป็นการนำเสนอข้อมูลในเชิงพรรณนา